

(สำเนา)

เลขรับ ๔๘/๒๕๖๘ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

วীরันท์ ฮวดศรี

ผู้เสนอ

(นายวীরันท์ ฮวดศรี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)

ชลธิชา แจ้จ้งเร็ว

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

ฐิติกันต์ ฐิติพฤตภูมิ

ผู้เสนอ

(นางสาวชลธิชา แจ้จ้งเร็ว)

(นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตภูมิ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)

เฉลิมพงศ์ แสงดี

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

อนุสรณ์ แก้ววิเชียร

ผู้เสนอ

(นายเฉลิมพงศ์ แสงดี)

(นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)

ปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

พงศธร ศรเพชรนรินทร์

ผู้เสนอ

(นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์)

(นายพงศธร ศรเพชรนรินทร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)

วรรณิดา นพสิทธิ์

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

วรท ศิริรักษ์

ผู้เสนอ

(นางสาววรรณิดา นพสิทธิ์)

(นายวรท ศิริรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)

ทิสรัตน์ เลหาพล

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

วิทวัส ดิชะวาณิชย์

ผู้เสนอ

(นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล)

(นายวิทวัส ดิชะวาณิชย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ) รักษ์สรณ์ นิยะโมสถ (นางสาวรักษ์สรณ์ นิยะโมสถ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อธิพล ชลธราศิริ (นายอธิพล ชลธราศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภคมน หนูนอนันต์ (นางสาวภคมน หนูนอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สาธิต ทวีผล (นายสาธิต ทวีผล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชลธานี เชื้อน้อย (นายชลธานี เชื้อน้อย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นนท์ ไพศาลลิมเจริญกิจ (นายนนท์ ไพศาลลิมเจริญกิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุรพันธ์ ไวยากรณ์ (นายสุรพันธ์ ไวยากรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) คริษฐ์ ปานเนียม (นายคริษฐ์ ปานเนียม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ (นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กัลยพัชร รจิตโรจน์ (นางสาวกัลยพัชร รจิตโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) มานพ ศิริภูวดล (นายมานพ ศิริภูวดล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) คุณากร มั่นนทีรีย (นายคุณากร มั่นนทีรีย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ปัทมผดุงศักดิ์ (นายประสิทธิ์ ปัทมผดุงศักดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พิมพ์กาญจน์ กীরดีวิราปกรณ์ (นางสาวพิมพ์กาญจน์ กীরดีวิราปกรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ

สำเนาถูกต้อง

(นายปริพันธ์ โตอดีแพทย์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นางสาวจิราภา หมอยาดี/พิมพ์
นางสาววรรตน์ดา ไชยตะมาตย์/ทาน
นางสาววรินทร์ ภักดีฉนวน/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ผู้ถูกจับมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความได้ในทันทีที่ถูกจับ (เพิ่มมาตรา ๗/๒)
- (๒) กำหนดให้ศาลต้องไต่สวนก่อนจะสั่งขังจำเลย และกำหนดกรณีจำเลยที่ถูกจับตามหมายจับให้ศาลสั่งขังได้โดยมิต้องไต่สวนก่อน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๘)
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์การยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการควบคุมตัวผู้ต้องหา หรือผู้กระทำความผิดด้วยวิธีอื่นนอกจากการจำคุกในเรือนจำ (เพิ่มมาตรา ๘๙/๓)
- (๔) กำหนดข้อยกเว้นมาตรา ๘๙/๑ มาตรา ๘๙/๒ (เพิ่มมาตรา ๘๙/๔)
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมการส่งคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๖ (๔))
- (๖) แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๘)
- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการสั่งไม่ให้ปล่อยตัวชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๘/๑)
- (๘) กำหนดให้กรณีจำเลยมีที่อยู่ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น มีสิทธิยื่นขอให้ศาลที่ชำระคดีนำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๒ วรรคห้า)

เหตุผล

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการปล่อยตัวชั่วคราวที่ยังขาดความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ประกอบกับเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาให้ได้รับการประกันตัวด้วยความรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การจับและคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และในคดีอาญาจะให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น การนำผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเข้าไปควบคุมในเรือนจำจึงส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรองรับไว้ และเพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่ทันสมัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน รวมถึงเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดกรอบในการใช้ดุลพินิจของศาลกรณีการใช้สถานที่อื่นในการขังหรือการจำคุกให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๗/๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 “มาตรา ๗/๒ ให้ผู้ถูกจับมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความได้ในทันทีที่ถูกจับกุม และกำหนดให้
 ผู้ถูกจับหรือถูกควบคุมตัวมีสิทธิร้องขอพบและปรึกษาทนายความได้ทันทีตั้งแต่เริ่มการจับกุมและการควบคุมตัว”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสาม ของมาตรา ๘๘ แห่งประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“การสั่งขังตามวรรคหนึ่ง ศาลต้องไต่สวนก่อนและหากไม่มีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่ง
 ตามมาตรา ๑๐๘/๑ นั้น ศาลจะสั่งขังไว้ไม่ได้ เว้นแต่การสั่งขังที่จำเลยถูกจับตามหมายจับ ศาลสั่งขังได้โดยมิต้อง
 ไต่สวนก่อน

การสั่งขังจำเลยตามมาตรา นี้ ไม่ตัดสิทธิจำเลยยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๘๘/๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๘๘/๓ ในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิด
 ด้วยวิธีอื่นนอกจากการจำคุกในเรือนจำ ให้เจ้าพนักงานคำนึงถึงเหตุจำเป็น ซึ่งรวมถึงเหตุจำเป็นของรัฐ
 หรือเหตุจำเป็นของผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยเจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง

(๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีอาการป่วยทางจิตต้องบำบัดรักษา

(๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีครรภ์

(๔) เหตุจำเป็นอื่น เมื่อศาลเห็นว่าการควบคุมตัวในเรือนจำอาจทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ
 ของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๘๘/๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๘๘/๔ ความในมาตรา ๘๘/๑ และมาตรา ๘๘/๒ มิให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งต้องคำพิพากษา
 ให้ประหารชีวิตและความผิดดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

(๓) ความผิดดังต่อไปนี้ซึ่งศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกไม่ต่ำกว่าสิบปี ในฐานะความผิดเกี่ยวกับ
 ความสงบสุขของประชาชน หรือ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง หรือ ความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือ ความผิด
 เกี่ยวกับชีวิตหรือ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้อย่างไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว แต่ยังไม่ได้นำไปยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นส่งอนุญาตมีเงื่อนไขให้รับส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาภายในวันที่ศาลชั้นต้นได้รับคำร้องขอปล่อยชั่วคราวเพื่อส่ง แล้วแต่กรณี โดยศาลที่ได้รับคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต้องมีคำสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวภายในวันที่ศาลชั้นต้นได้รับคำร้องขอปล่อยชั่วคราว”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๘ ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ”

(๑) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด

(๒) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร

(๓) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด

(๔) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่

(๕) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่

(๖) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

ทั้งนี้ เมื่อจะมีคำสั่งปล่อยชั่วคราว พึงพิจารณาใช้วิธีการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกันเป็นลำดับแรกและให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก แต่ถ้าเห็นว่าการสาบานหรือปฏิญาณตนยังไม่เพียงพอ ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือแต่งตั้งผู้กำกับดูแลด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้

ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

มีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๘/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๘/๑ การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนอันควรเชื่อ เหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
- (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายต่อความปลอดภัยของผู้อื่นและชุมชน
- (๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ
- (๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงาน

หรือการดำเนินคดีในศาล

คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และเหตุที่ไม่กำหนดมาตรการอื่นแทนการคุมขัง และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือภายในวันที่ศาลชั้นต้นได้รับคำร้องขอปล่อยชั่วคราว”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคห้า ของมาตรา ๑๗๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรณีจำเลยมีที่อยู่ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น จำเลยมีสิทธิยื่นขอให้ศาลที่ชำระคดีมีคำสั่งให้นำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ได้ เมื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสมัครใจและได้ยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ ให้ศาลคำนึงเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้เสียหาย พยานและจำเลยในคดีอาญา ให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วต่อเนื่องและเป็นธรรม และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการประชุมทางจอภาพมาใช้จะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ตนเอง จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งยุติการพิจารณาคดีนั้นเสียก็ได้ และจะร้องขอให้นำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ในคดีดังกล่าวอีกไม่ได้

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาตามวรรคสามและวรรคสี่ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการปล่อยตัวชั่วคราวที่ยังขาดความยืดหยุ่นและไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ประกอบกับเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาให้ได้รับการประกันตัวด้วยความรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การจับและคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และในคดีอาญาจะให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น การนำผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเข้าไปควบคุมในเรือนจำ จึงส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรองรับไว้ และเพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่ทันสมัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสภาพสังคมปัจจุบันรวมถึงเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกธรรมให้กับประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)
- ๒.๒ กำหนดในพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)
- ๒.๓ กำหนดให้ผู้ถูกจับมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความได้ในทันทีที่ถูกจับ (ร่างมาตรา ๓)
- ๒.๔ กำหนดให้ศาลต้องไต่สวนก่อนจะสั่งขังจำเลย และกำหนดกรณีจำเลยที่ถูกจับตามหมายจับ ให้ศาลสั่งขังได้โดยมิต้องไต่สวนก่อน (ร่างมาตรา ๔)
- ๒.๕ กำหนดให้หลักเกณฑ์การยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดด้วยวิธีอื่นนอกจากการจำคุกในเรือนจำ (ร่างมาตรา ๕)
- ๒.๖ กำหนดข้อยกเว้นมาตรา ๘๙/๑ มาตรา ๘๙/๒ (ร่างมาตรา ๖)
- ๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมการส่งคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (ร่างมาตรา ๗)
- ๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (ร่างมาตรา ๘)
- ๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการสั่งไม่ให้ปล่อยตัวชั่วคราว (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑๐ กำหนดให้กรณีจำเลยมีที่อยู่ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น จำเลยมีสิทธิยื่นขอให้ศาลที่ชำระคดีนำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ได้ (ร่างมาตรา ๑๐)
